صفحه‌آرا: آرش شاه‌سمندی

پارک‌وی

قیمت ماکارونی چقدر قد کشید؟

افزایش قیمت ماکارونی در روزهای اخیر بار دیگر این کالای پرمصرف را به موضوعی بحث‌برانگیز در سبد معیشت خانوار تبدیل کرده است. قیمت هر بسته ۷۰۰ گرمی ماکارونی که پیش‌تر به ۷۸ هزار و ۵۰۰ تومان رسیده بود، اکنون به ۱۵۹ هزار و ۵۰۰ تومان افزایش یافته است.

رسول مژده‌شفق، مشاور سخنگوی انجمن صنفی کارفرمایان ماکارونی، در گفت‌وگو با برنامه «پارک‌وی» تلویزیون همشهری، با اصلاح برخی ارقام مطرح‌شده درباره قیمت این محصول توضیح داد: قیمت هر بسته ۷۰۰ گرمی ماکارونی پیش از افزایش اخیر ۷۸ هزار و ۵۰۰ تومان بود که پیش از آن نیز از ۵۷ هزار تومان افزایش یافته بود. افزایش نخست عمدتا ناشی از رشد هزینه‌های دستمزد، بسته‌بندی و سایر هزینه‌های تولید بود، چراکه با وجود افزایش این هزینه‌ها، قیمت گندم تحویلی دولت همچنان ۱۷ هزار تومان محاسبه می‌شد.او با اشاره به سهم بالای گندم در هزینه تولید ماکارونی افزود: حدود ۶۰ تا ۶۵ درصد قیمت تمام‌شده این محصول به گندم اختصاص دارد و سایر هزینه‌ها ۳۵ تا ۴۰ درصد را تشکیل می‌دهند.

در نهایت، با مصوبه هیأت وزیران قیمت گندم مورد استفاده صنایع ماکارونی آزاد شد و دولت برای تأمین موقت نیاز کارخانه‌ها در دوره فعلی قیمت هر کیلوگرم گندم را ۶۰ هزار تومان تعیین کرد، درحالی‌که پیش از آن ۲۳ هزار و ۸۵۰ تومان بود.

به‌گفته مژده‌شفق، اگر افزایش قیمت گندم به‌طور کامل در قیمت محصول لحاظ می‌شد، قیمت هر بسته ماکارونی ۷۰۰ گرمی می‌توانست به حدود ۱۶۷ هزار تومان برسد، اما با ملاحظات دولت و تولیدکنندگان، قیمت فعلی ۱۵۹ هزار و ۵۰۰ تومان تعیین شده است.مشاور انجمن صنفی کارفرمایان ماکارونی با اشاره به‌احتمال رشد دوباره قیمت‌ها گفت: دولت هنوز نرخ خرید تضمینی گندم برای سال زراعی آینده را اعلام نکرده است اما با توجه به افزایش هزینه‌های تولید و تورم احتمال افزایش قیمت گندم وجود دارد و این موضوع می‌تواند بر قیمت ماکارونی نیز اثر بگذارد.او همچنین با تأکید بر ظرفیت این محصول برای ایفای نقش در سبد غذایی خانوار، سرانه مصرف سالانه ماکارونی در ایران را حدود ۷ تا ۸ کیلوگرم اعلام کرد؛ رقمی که به‌گفته او در مقایسه با مصرف حدود ۴۰ کیلوگرمی برنج در کشور پایین است.

اینفوگرافیک

بورس‌های عربی از ترس لرزیدند

بازار سهام کشورهای عربی در نخستین روز معاملاتی هفته با موجی از افت شاخص‌ها مواجه شد. همزمان با افزایش نگرانی‌ها از گسترش درگیری‌های نظامی در خاورمیانه، بورس‌های چند کشور منطقه با کاهش قابل توجه شاخص مواجه شدند و سرمایه‌گذاران با احتیاط بیشتری معامله کردند.کارشناسان رویترز، تشدید حملات نظامی و نگرانی از گسترش جنگ را از عوامل اصلی افزایش احتیاط سرمایه‌گذاران در بازارهای خلیج‌فارس می‌دانند. در روزهای اخیر گزارش‌هایی از رهگیری حملات موشکی و هوایی در عربستان و بحرین منتشر شده و همزمان تلاش‌های دیپلماتیک برای پایان‌دادن به جنگ ادامه دارد.

با این حال، نمی‌توان تمام افت‌های بازارهای عربی را صرفا به تحولات نظامی نسبت داد. به‌ویژه درباره بورس مصر، تا زمان انتشار آمار ظهر گاهی توضیح رسمی مشخصی برای افت گسترده قیمت‌ها منتشر نشده بود.این تحولات نشان می‌دهد ریسک‌های سیاسی و امنیتی همچنان یکی از عوامل اثرگذار بر رفتار سرمایه‌گذاران در بازارهای مالی منطقه است.

۱۹ هزار نفر
شهرام ملکی، مدیرعامل شرکت عمران شهرهای جدید با اشاره به اجرای قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت در شهرهای جدید از پالایش ۱۹هزار متقاضی واجد شرایط خبر داد که از این تعداد فرایند مربوط به حدود ۱۱هزار و ۷۰۰ واحد ساماندهی شده و ۵هزار و ۳۱۲ واحد به خانواده‌های مشمول تحویل داده شده است.

عدد خبر

۴ صندوق
حمید یاری، معاون نظارت بر بورس‌ها و ناشران سازمان بورس، با اشاره به اقدامات انجام‌شده برای راه‌اندازی صندوق‌های ارزی گفت: طی ماه‌های گذشته زمینه تأسیس این صندوق‌ها فراهم شده و تاکنون ۲ صندوق فعالیت خود را آغاز کرده‌اند و ۴ صندوق دیگر نیز در صف تأسیس قرار دارند که فرایند راه‌اندازی آنها به‌زودی تکمیل می‌شود.

چرا خاموشی‌ها برگشت؟

محدودیت تأمین سوخت نیروگاه‌ها و خسارت‌های جنگ، برق‌رسانی را در زمستان دشوار کرده است

گزارش

بهزاد رنجبر | روزنامه‌نگار | با آغاز آذر، خاموشی‌های برنامه‌ریزی‌شده برق دوباره به شبکه کشور بازمی‌گردد. شرکت توانیر اعلام کرده که به‌دلیل محدودیت در تأمین سوخت نیروگاه‌ها، از یکشنبه اول آذر اعمال محدودیت در تأمین برق برخی مشترکان آغاز می‌شود. مسئولان می‌گویند شدت و گستره این محدودیت‌ها به وضعیت سوخت نیروگاه‌ها، سرمای هوا و میزان صرفه‌جویی در مصرف گاز و برق بستگی دارد.به گفته محمد اله‌داد، مدیرعامل توانیر، ممکن است برق مشترکان مشمول حداکثر ۲ساعت در طول ۲روز قطع شود؛ اما درصورت سردتر شدن هوا، احتمال دارد خاموشی‌ها به روزانه ۳ساعت برسد. زمانبندی محدودیت‌ها پیش از اجرا از طریق اعلان اپلیکیشن «برق من» و پیام‌رسان «بله» به مشترکان مشمول اطلاع داده می‌شود. ساعت قطعی هر اشتراک باید از طریق این سامانه‌ها پیگیری شود. هدف اعلام‌شده توانیر، حفظ پایداری شبکه و تأمین برق مورد نیاز بخش‌های مولد و صنایع تا حد امکان است.

گاز چالش اصلی

با این حال، خاموشی زمستانی را نباید صرفا نتیجه کمبود تعداد نیروگاه‌ها دانست. به‌گفته سخنگوی صنعت برق، اوج تقاضای برق در تابستان امسال به حدود ۷۵هزار و ۸۰۰ مگاوات رسید، درحالی‌که تقاضا در روزهای اخیر در اوج خود حدود ۴۸هزار مگاوات بوده است. او تأکید کرده که در فصل سرد، ظرفیت تولید و شبکه برق برای پاسخگویی به تقاضا کفایت می‌کند و مسئله اصلی، تأمین سوخت کافی برای نیروگاه‌هاست. به بیان دیگر، حتی با پایین‌تر بودن مصرف برق نسبت به تابستان، کمبود گاز و محدودیت ذخایر سوخت مایع می‌تواند تولید برق را محدود کند.

دلیل بازگشت خاموشی‌ها

بازگشت خاموشی‌ها در شرایطی رخ می‌دهد که صنعت انرژی کشور هنوز با پیامدهای جنگ ۴۰روزه و ناترازی گاز روبه‌روست. در جریان حمله به تأسیسات گازی منطقه عسلویه و ۴پالایشگاه پارس‌جنوبی، حدود ۲۳۰میلیون مترمکعب از ظرفیت روزانه تولید گاز کشور از مدار خارج شد. این خسارت به‌معنای از بین رفتن ۲۳۰میلیون مترمکعب ظرفیت تولید برق نیست؛ آسیب به زنجیره تولید و فرآورش گاز وارد شده و اثر آن از مسیر کاهش سوخت قابل تحویل به نیروگاه‌ها بر تولید برق اثر می‌گذارد. سعید توکلی، مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران، در آبان اعلام کرد حدود ۱۰۰میلیون مترمکعب از ظرفیت ازدست‌رفته به مدار بازگشته و حدود ۱۳۰میلیون مترمکعب آن هنوز احیا نشده است.

۱۰۰ میلیون مترمکعب
ظرفیت گازی آسیب‌دیده در جنگ که تاکنون به چرخه تولید بازگشته است.

چشم‌انداز خاموشی‌ها

آمار رسمی از کاهش تدریجی ناترازی برق حکایت دارد. به‌گفته سخنگوی صنعت برق، ناترازی در اوج مصرف سال ۱۴۰۳ حدود ۱۷هزار و ۵۰۰ مگاوات بود، در سال گذشته به حدود ۱۴هزار و ۵۰۰ مگاوات رسید و امسال به حدود ۱۰هزار مگاوات کاهش یافت. البته این ارقام مربوط به ناترازی در دوره اوج مصرف است و به‌معنای رفع مشکل تأمین سوخت در زمستان نیست. بازگشت ظرفیت گاز آسیب‌دیده، تکمیل ذخایر سوخت مایع و اجرای طرح‌های جدید می‌تواند شرایط برق کشور را در سال آینده بهتر کند؛ اما تحقق این چشم‌انداز به زمانبندی پروژه‌ها، تأمین منابع مالی و دسترسی به تجهیزات نیروگاهی و خورشیدی وابسته است. از این رو، انتظار می‌رود با عبور از سال جاری و بهره‌برداری از بخشی از طرح‌ها، شدت ناترازی در سال آینده کاهش یابد؛ هرچند پایان خاموشی‌ها هنوز قطعی نیست.

افزایش مصرف گاز

مشکل به خسارت‌های جنگ محدود نمی‌شود. شبکه گاز کشور پیش از این نیز در روزهای اوج مصرف با کسری روبه‌رو بود و افزایش مصرف خانگی در فصل سرد، تأمین سوخت نیروگاه‌ها را دشوارتر می‌کند. در روزهای سرد، اولویت تأمین گاز با مصارف خانگی و تجاری است و ممکن است سهم گاز نیروگاه‌های حرارتی کاهش یابد. این نیروگاه‌ها درصورت دریافت گاز کمتر باید از سوخت مایع استفاده کنند؛ سوختی که ذخایر آن نیز به‌گفته سخنگوی صنعت برق در مقایسه با مدت مشابه سال قبل کمتر بوده است. مدیرعامل شرکت ملی گاز کسری گاز در روزهای اوج مصرف زمستان را با احتساب ظرفیت ازدست‌رفته حدود ۴۰۰میلیون مترمکعب در روز برآورد کرده است.

۲۳۰ میلیون مترمکعب
ظرفیت روزانه تولید گاز که در جریان جنگ ۴۰روزه از مدار خارج شد.

۶۰۰۰ مگاوات
ظرفیت جدید نیروگاه‌های خورشیدی که تا پیش از تابستان سال آینده اضافه می‌شود.

بهبود وضعیت در سال آینده

در کنار بازسازی تأسیسات آسیب‌دیده و مدیریت سوخت، دولت برنامه توسعه ظرفیت تولید برق را دنبال می‌کند. براساس اعلام معاون برق و انرژی وزارت نیرو، برای اوج مصرف سال آینده اضافه شدن حدود ۶هزار مگاوات ظرفیت خورشیدی پیش‌بینی شده است؛ با اجرای این طرح، ظرفیت نیروگاه‌های تجدیدپذیر کشور از ۱۲هزار مگاوات فراتر می‌رود. در بخش نیروگاه‌های حرارتی نیز احداث واحدهای جدید، رفع محدودیت تولید نیروگاه‌های موجود، بازسازی واحدهای آسیب‌دیده و توسعه نیروگاه‌های مقیاس متوسط و کوچک در دستور کار قرار دارد. برنامه ۱۴مگاپروژه برای عبور از اوج بار سال ۱۴۰۶نیز توسعه نیروگاه‌ها و شبکه انتقال و توزیع را دنبال می‌کند.

۱۲۰۰۰ مگاوات
ظرفیت هدف‌گذاری شده نیروگاه‌های تجدیدپذیر کشور برای سال آینده

۴۵۰۰ مگاوات
افزایش برنامه‌ریزی‌شده ظرفیت نیروگاه‌های حرارتی تا اوج مصرف سال ۱۴۰۶

پارک‌وی

کسری گاز بر نیروگاه‌ها تأثیر می‌گذارد

کاهش مصرف برق در فصل سرد سال برخلاف انتظار مانع از بروز خاموشی‌ها نشده و عواملی باعث شده است که صنعت برق برای حفظ پایداری شبکه به اعمال محدودیت‌های برنامه‌ریزی‌شده روی بیاورد.

احسان ذبیح‌زاده، سخنگوی صنعت برق، در گفت‌وگو با برنامه «پارک‌وی» تلویزیون همشهری با تشریح دلایل خاموشی‌های اخیر گفت: نیاز مصرف برق در نیمه دوم سال به‌مراتب کمتر از نیمه نخست است. درحالی‌که صنعت برق تابستان امسال با اوج مصرف حدود ۷۵ هزار مگاواتی مواجه بود، این رقم در روزهای اخیر به حدود ۴۷هزار مگاوات رسیده است، بنابراین ازنظر ظرفیت تولید، انتقال و توزیع انتظار نمی‌رود شبکه با مشکل جدی مواجه باشد اما محدودیت تأمین سوخت نیروگاه‌ها امکان تولید متناسب با نیاز مصرف را کاهش داده است.

او افزود: وابستگی نیروگاه‌های حرارتی به سوخت عامل اصلی محدودیت‌های فعلی است. اگرچه کشور در سال‌های گذشته نیز در فصل سرد با ناترازی گاز مواجه بود اما امسال آسیب‌های واردشده به زیرساخت‌های تأمین سوخت در جریان جنگ، به‌ویژه حملات اواخر اسفندماه به پالایشگاه‌های گاز و سایر تأسیسات مرتبط شرایط را دشوارتر کرده است.به‌گفته ذبیح‌زاده، حدود ۷۰ درصد برق کشور در طول سال با استفاده از گاز تولید می‌شود و به همین دلیل، افزایش کسری گاز مستقیما بر عملکرد نیروگاه‌ها اثر گذاشته است. در شرایط کمبود گاز، نیروگاه‌ها به استفاده از سوخت مایع روی می‌آورند اما ذخایر این سوخت نیز محدود است و باید برای تأمین برق در تمام دوره سرد سال مدیریت شود.

سخنگوی صنعت برق با اشاره به آغاز محدودیت‌ها از ابتدای آذرماه تصریح کرد: تصمیم گرفته شد محدودیت‌ها از ابتدای این ماه و به‌صورت کنترل‌شده اعمال شود تا پایداری شبکه در ۴ ماه پیش رو حفظ شود، همچنین اولویت‌بندی تأمین برق با هدف حمایت از بخش‌های مولد، به‌ویژه صنایع صورت گرفته است تا تولید صنعتی، اشتغال و تولید ناخالص داخلی کشور آسیب کمتری ببیند.ذبیح‌زاده درباره راه‌های اطلاع از خاموشی‌های برنامه‌ریزی‌شده گفت: اپلیکیشن «برق من» همچنان مطمئن‌ترین روش اطلاع از وضعیت قطعی برق است. مشترکان با وارد کردن شناسه قبض خود در این برنامه می‌توانند از زمان خاموشی‌های برنامه‌ریزی‌شده و حتی قطعی‌های ناشی از حوادث مطلع شوند.

اینفوگرافیک

اعتصاب ۲۳ هزار کارگر در آلمان

بزرگ‌ترین تشکل کارگری آلمان از گسترش اعتصاب‌ها در پی بالا گرفتن اختلاف بر سر دستمزد و شرایط اشتغال خبر داد.

براساس اعلام این اتحادیه، بیش از ۲۳ هزار کارگر در ۱۹ شرکت صنعتی در شمال آلمان روز دوشنبه دست به اعتصاب ۲۴ساعته خواهند زد. این اقدام پس از اعتراضات روز جمعه انجام می‌شود که طی آن حدود ۱۲ هزار و ۳۰۰کارگر در ۱۷ مرکز صنعتی فعالیت خود را متوقف کردند. اعتصاب جدید شرکت‌های مهمی مانند خودروسازی مرسدس بنز، کشتی‌سازی مایر ورف و تولیدکننده تجهیزات انرژی بادی زیمنس گیمزا را تحت‌تأثیر قرار می‌دهد.محور اصلی اختلاف، مطالبه اتحادیه برای افزایش ۵ درصدی دستمزدهاست. در مقابل، کارفرمایان پیشنهاد کرده‌اند که در ۲۰ماه نخست افزایش دائمی دستمزدها انجام نشود و از ژوئیه ۲۰۲۸ افزایش ۱/۳ درصدی حقوق کارکنان اعمال شود. فاصله زیاد میان این دو پیشنهاد باعث شد مذاکرات بدون توافق ادامه یابد و اتحادیه برای افزایش فشار بر شرکت‌ها به اعتصاب‌های گسترده‌تر روی آورد.این تنش در شرایطی شکل گرفته که صنایع آلمان با چالش‌هایی مانند افزایش هزینه‌های تولید، ضعف تقاضا، فشار رقابت بین‌المللی و ضرورت سرمایه‌گذاری برای گذار به فناوری‌های جدید روبه‌رو هستند. صنعت خودروسازی آلمان نیز در سال‌های اخیر تحت فشار رقابت تولیدکنندگان چینی، هزینه بالای انرژی و تغییرات فناوری در حوزه خودروهای برقی قرار داشته است. در چنین شرایطی، اختلاف بر سر دستمزد و امنیت شغلی می‌تواند فشار بیشتری بر شرکت‌های صنعتی وارد کند.

۲۳ هزار کارگر — شمار کارگران اعتصاب‌کننده در آلمان

۱۹ شرکت صنعتی — دامنه شرکت‌های تحت‌تأثیر اعتصاب

۱۲ هزار کارگر — شمار شرکت‌کنندگان در اعتراضات روز جمعه

۱۷ مرکز صنعتی — گستره اعتراضات روز جمعه

۵ درصد — میزان افزایش دستمزد مورد مطالبه کارگران

۱/۳ درصد — میزان افزایش پیشنهادی حقوق از سوی کارفرمایان

تغییر مسیر یارانه نقدی دهک‌های بالا

گزارش

احمد میر خدایی | روزنامه‌نگار | دولت با انتقال ۱۰۰ هزار تومان از یارانه نقدی ۲دهک بالا به «کیف پول ایران»، گام تازه‌ای برای تغییر شیوه پرداخت بخشی از یارانه‌ها برداشته است؛ اقدامی که در کنار حمایت معیشتی، با هدف توسعه زیرساخت پرداخت اعتباری و مدیریت نحوه مصرف منابع حمایتی انجام می‌شود.به گزارش همشهری، دولت در مرحله ۱۸۹واریز یارانه نقدی به‌حساب دهک‌های ۴ تا ۹در آبان‌ماه، بخشی از یارانه نقدی خانوارهای مشمول در دهک‌های هشتم و نهم را به کیف پول ایران منتقل کرد.

براساس این تصمیم، ماهانه ۱۰۰هزار تومان به ازای هر نفر از مبلغ یارانه نقدی کسر و به اعتبار قابل استفاده در این کیف پول تبدیل می‌شود. به‌این‌ترتیب، خانوارهای مشمول به‌جای دریافت تمام یارانه به شکل نقدی، بخشی از آن را در قالب اعتبار الکترونیکی دریافت می‌کنند.

براساس اعلام سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها، در این مرحله ۱۰۰هزار تومان به ازای هر نفر از یارانه خانوارهای دهک هشتم و نهم کسر و به کیف پول ایران منتقل شده است. بنابراین، این اعتبار پرداخت اضافه‌ای از سوی دولت نیست، بلکه بخشی از یارانه نقدی قبلی خانوار است که شیوه دسترسی به آن تغییر کرده است.

برای نمونه، در یک خانوار ۴نفره، مجموع اعتبار ماهانه ۴۰۰ هزار تومان خواهد بود که در کیف پول سرپرست خانوار شارژ می‌شود. استفاده از این اعتبار نیز از طریق برخی اپلیکیشن‌ها و سکوهای پرداخت امکان‌پذیر شده است.

تغییر شیوه پرداخت یارانه‌ها

انتقال بخشی از یارانه نقدی به کیف پول ایران را می‌توان در چارچوب حرکت دولت به سمت توسعه ابزارهای پرداخت اعتباری و تغییر تدریجی سازوکار توزیع حمایت‌های مالی ارزیابی کرد.

در شیوه سنتی پرداخت یارانه، منابع حمایتی بدون محدودیت مشخصی در اختیار خانوار قرار می‌گرفت و دریافت‌کنندگان درباره نحوه مصرف آن تصمیم می‌گرفتند؛ اما در الگوی جدید، بخشی از این منابع به اعتبار الکترونیکی تبدیل می‌شود تا مصرف آن از مسیر تعیین‌شده انجام شود.

از این منظر، دولت علاوه بر پرداخت حمایت مالی، به‌دنبال ایجاد زیرساختی است که امکان مدیریت و هدایت بخشی از تقاضای مصرفی خانوارها را فراهم کند. این شیوه همچنین می‌تواند زمینه توسعه سیاست‌های حمایتی مبتنی بر اعتبار خرید را فراهم کند؛ سیاستی که در آن به‌جای پرداخت مستقیم تمام منابع به شکل نقدی، قدرت خرید خانوار از طریق اعتبار قابل استفاده در شبکه فروشگاهی تقویت می‌شود.

کیف پول ایران؛ فراتر از پرداخت یارانه

کیف پول ایران نیز صرفا برای انتقال یارانه طراحی نشده است. توسعه یک زیرساخت پرداخت الکترونیکی با قابلیت فعالیت در کنار شبکه بانکی و ارائه خدمات پرداخت حتی در شرایط اختلال اینترنت، از دیگر اهداف اعلام‌شده این طرح است. براساس توضیحات مسئولان، این کیف پول با مشارکت بانک مرکزی و سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها توسعه یافته و قرار است امکان پرداخت از طریق سکوها و اپلیکیشن‌های مختلف را فراهم کند.درعین‌حال، انتقال بخشی از یارانه به این ابزار، امکان آزمودن و گسترش تدریجی پرداخت‌های اعتباری در مقیاس گسترده را نیز برای دولت فراهم می‌کند.

بااین‌حال، موفقیت این سیاست به جزئیات اجرایی آن وابسته است؛ ازجمله اینکه اعتبار تخصیص‌یافته در چه فروشگاه‌هایی قابل استفاده باشد، آیا امکان انتقال یا برداشت نقدی داشته باشد و اعتبار مصرف نشده به‌ماه بعد منتقل شود یا خیر.درمجموع، انتقال ۱۰۰ هزار تومان از یارانه نقدی هر نفر به کیف پول ایران، بیش از آنکه افزایش حمایت مالی خانوارها باشد، تغییر در شیوه پرداخت بخشی از یارانه‌هاست. دولت با این اقدام، همزمان ۲هدف را دنبال می‌کند: توسعه زیرساخت پرداخت اعتباری و حرکت به سمت هدایت بخشی از منابع حمایتی به سمت مصرف مشخص‌شده.